

Nie daj się stresowi!

Być może słyszysz czasami, jak dorośli mówią o stresie. W obecnej sytuacji, związanej z epidemią przypuszczalnie słyszysz to częściej. Co to takiego stres? To odpowiedź organizmu na trudności czy zagrożenie, np. konflikt z kolegą, sprawdzian, rozmowę z rodzicami na temat uwagi na Librusie czy właśnie ryzyko zachorowania na koronawirusa i konieczność pozostania w domu. Pewien poziom stresu jest mobilizujący, ale zbyt silny stres zakłóca naszą koncentrację uwagi, myślenie i działanie, wywołuje silne, nieprzyjemne odczucia np. lęk, rozdrażnienie, ból brzucha lub głowy, kłopoty ze snem.

Mamy nadzieję, że nasze wskazówki i propozycje pomogą ci pokonać nadmierny stres 😊

Nie jesteś sam

Pamiętaj, że nie tylko Ty znalazłeś się w takiej sytuacji. To normalne, że się stresujesz, podobnie czuje się wiele osób. Dzieje się tak między innymi wtedy, gdy pewne rzeczy, sytuacje nie zależą od nas. Warto także myśleć o tym, że naukowcy cały czas poszukują sposobów na pokonanie koronawirusa. W przeszłości poradzi sobie z wieloma równie zagrażającymi życiu ludzi chorobami. I tym razem na pewno dadzą radę.

Możesz liczyć na dorosłych

Porozmawiaj z rodzicami o tym, jak się czujesz, czego obawiasz i pytaniach, które ci się nasuwają w związku z docierającymi do Ciebie informacjami o epidemii. Jeśli potrzebujesz więcej wsparcia, poszukaj go gdzie indziej, np. w Internecie. – znajdziesz w nim wiele numerów telefonów, pod którymi otrzymasz pomoc. Szukaj instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Możesz także zadzwonić do naszej poradni: tel.: **786 084 884** od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 18.00. Jeśli uznasz, że Twój problem jest poważny możesz zadzwonić do nas także w sobotę lub w niedzielę.

Wysypiaj się

Postaraj się kłaść spać i wstawać o tej samej porze, nie siedź po nocy! Człowiek wyspany jest bardziej odporny na stres, mniej rzeczy go denerwuje, ma większą cierpliwość do otoczenia. To działa także w drugą stronę - kiedy jesteś zmęczony, łatwiej wyprowadzić Cię z równowagi.

Ruszaj się

Tańcz, pobaw się z psem/kotem, skacz, wykonaj ćwiczenia fizyczne lub wybierz formę ruchu, którą najbardziej lubisz i która jest możliwa w obecnych warunkach. Gdy się ruszasz, w organizmie produkowane są substancje, które zwiększają twoją odporność.

Odżywiaj się

Słodycze, chipsy i energetyki nie odżywiają organizmu – to puste kalorie i mnóstwo szkodliwych substancji. Dla zdrowia (nie tylko ciała), potrzebne są witaminy i składniki mineralne.

Rozsądnie korzystaj z mediów

Obecnie konieczna jest nauka on-line, co sprawia, że dużo czasu spędzasz przed komputerem czy telefonem. To także jedyny sposób na to, aby utrzymać kontakt z przyjaciółmi. Jeśli do tego cały wolny czas spędzisz przed telewizorem czy grając na komputerze/telefonie, będziesz zmęczony, bardziej rozdrażniony i osłabiony.

Zajmij się czymś, co sprawia Ci przyjemność

Rozwijaj zainteresowania, słuchaj muzyki, która wprowadza Cię w dobry nastrój, układaj puzzle, obejrzyj zdjęcia z wakacji lub ze spotkań ze znajomymi, poczytaj, śpiewaj, rysuj, gwizdź itp. Spróbuj także nowych aktywności, np. majsterkowania, zabawy z masami plastycznymi.

Zadbaj o obowiązki

Nawet przyjemne działania mogą się znudzić, warto więc robić sobie przerwy od nich, np. zajmując się obowiązkami. Odrabiając lekcje, ucząc się, unikniesz zaległości. Gdy posprzątasz swój pokój, będzie Ci w nim przyjemniej. A jeśli dodatkowo pomożesz rodzicom w ich zajęciach, z pewnością będą zachwyceni.

Daj szansę rodzinie 😊

Pewnie chętnie spotkałbyś się z rówieśnikami, ale póki co korzystaj z towarzystwa, które jest blisko – rodziny. Spędźcie czas razem – na seansach filmowych, grze w planszówki, zróbcie sobie wzajemnie masaż (świetny relaks) czy domowy konkurs na MasterChefa. Poproś rodziców, dziadków o opowiedzenie rodzinnej historii i ciekawych, wesołych zdarzeń z ich życia.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 w Łodzi

Zatroszcz się o przyjaciół

Pozostań w kontakcie z przyjaciółmi, znajomymi – może warto odświeżyć stare znajomości? Niektórzy z nich mogą czuć się osamotnieni – daj im znać, że są dla ciebie ważni.

Zostań władcą swoich myśli

W stresie do głowy przychodzą różne myśli, które wywołują strach. Zastąp je wspomnieniami śmiesznych sytuacji, które Ci się przydarzyły, myśleniem o tym, co zrobisz gdy sytuacja się zmieni, np. o wycieczce rowerowej (może stwórz plan?), co chcesz robić za 5, 10, 15 lat, czy zaplanowaniem tego, co chcesz zrobić już dziś (a nie miałeś wcześniej na to czasu).

Zrelaksuj się

Wypróbuj różne techniki, które pomagają w pokonaniu stresu poprzez uzyskiwanie stanu odprężenia: ćwiczenia oddechowe, wizualizację, yogę (możesz znaleźć informacje w Internecie lub poprosić o to rodziców). Skorzystaj także z naszych propozycji:

- ✓ **napinanie i rozluźnianie** - napinaj i rozluźniaj poszczególne części ciała, zaczynając od mięśni stóp, poprzez nogi, pośladki, brzuch, barki, szyję aż do czoła. Zrób kilka powtórzeń;
- ✓ **dźwięki na zewnątrz** - połóż lub usiądź wygodnie, zamknij oczy, spróbuj usłyszeć wszystkie dźwięki dochodzące z zewnątrz (jadący samochód, śpiewające ptaki itp.). Oddychaj przy tym równomiernie i spokojnie;
- ✓ **spacer w wyobraźni** - połóż się na plecach. Pomyśl o miejscu w naturze, które lubisz (plaża, las, łąka itp.). Zamknij oczy i wyobraź sobie, że tam spacerujesz, skup się na obrazach, dźwiękach, zapachu i innych przyjemnych odczuciach. Pobądź tam przez chwilę. Otwórz oczy i przeciągnij się kilka razy;
- ✓ **gdzie ukrył się twój stres?** - narysuj postać człowieka i zastanów się co się dzieje z twoim ciałem gdy się stresujesz, w których miejscach w ciele są najsilniejsze wrażenia? Napięte ramiona, ucisk w gardle, spocone dłonie czy „miękkie” kolana albo jeszcze coś innego? Zaznacz te miejsca na swoim rysunku. Teraz, kiedy wiesz, gdzie ukrył się twój stres, spróbuj się go pozbyć z tych obszarów ciała – wytrząsnąć, wyskakać, wyśpiewać itp.
- ✓ **kartka złości** - weź kartkę papieru - wcześniej możesz namalować na niej to, co wyrazi Twoją złość, ale nie musisz. Zgnieć kartkę z całej siły lub podrzyj ją na drobne części i wyrzuć do kosza. Możesz czynność powtórzyć kilka razy.
- ✓ **aaaaaaaach!** - otwórz szeroko usta i pozwól, by wydobyło się z nich piękne „aaaaaaaach!”. I jeszcze raz. Aaaaach! Aaaaach! To dźwięk przyjemności, który relaksuje i uszczęśliwia.

Poniższe ćwiczenia pomogą Ci odprężyć te miejsca w ciele, które są szczególnie narażone na zmęczenie podczas długiego czasu korzystania z komputera:

- ✓ **pisanie nosem** – wyobraź sobie, że twój nos jest ołówkiem, przy pomocy którego możesz pisać i rysować. Przekręć głowę w lewą stronę, a potem w prawą i zacznij pisać swoje imię. Kreśl przy tym duże litery i śledź oczami wszystkie linie, które rysujesz. A teraz możesz namalować kilka kółek, w prawo i w lewo...
- ✓ **zmęczone oczy** - potrzyj ręce silnie jedna o drugą, aby ich wewnętrzne strony stały się ciepłe. A teraz zamknij oczy, zaokrąglij dłonie i połóż je na powiekach tak, jakbyś chciał zasłonić oczy, nie dotykając ich jednak dłońmi. Oddychaj spokojnie, nabieraj głęboko powietrza i wydychaj je powoli... Czy twoje oczy odczuwają ciepło twoich rąk? Czy ciemność dobrze im robi? Jeżeli chcesz, to możesz teraz z zamkniętymi oczami wyobrazić sobie różne rzeczy. Może chciałbyś zobaczyć kolorową żaglówkę albo mewę na niebie? A może chcesz zobaczyć coś innego? Czy chcesz widzieć kolory albo światła, czy też ciemny aksamit? A teraz możesz zdjąć dłonie z oczu i je odsłonić, powoli przyzwyczajaj oczy do światła...
- ✓ **w górę ręce** – podnieś ręce wysoko, aż nad głowę, tak daleko jak potrafisz. Wytrzymaj przynajmniej jeden oddech, a najlepiej dwa. Potem pozwól rękom opaść. I jeszcze raz. W górę ręce!
- ✓ **latanie** – unieś jednocześnie obie ręce na boki, przynajmniej do wysokości ramion. Najlepiej aż do uszu. Opuść je równocześnie. Wykonując powolne ruchy ramion, możesz latać wysoko jak orzeł. Polataj trochę.
- ✓ **machanie** – unieś przedramię, wyprostuj palce i machaj - raz prawą, raz lewą dłonią. Machaj, machaj. Najlepiej rób to rano przed lustrem – najlepiej uśmiechając się przy tym.